

ELS ULLS QUE ESPIEN

Cada dia més, cada dia amb més agilitat, i amb més finesa, i amb més intenció, aquests nous historiadors que ens expliquen la història a través de les imatges que cacen al voltant, ens aproparan a la realitat. Una realitat que la gran, la majestuosa, l'antiga Història s'havia deixat de banda.

Ha estat dit, i amb molt encert, que la Història menteix sempre, perquè la Història, la dels documents, la dels pergamins, la dels arxius, la fan sempre els vencedors, els més forts, els que justifiquen les seves victòries i que per això tan poques vegades sabem les veus dels vençuts, ni ens arriben les seves raons. Poques vegades podem saber què feia el poble anònim en aquell moment perquè la Història, la gran Història ens és explicada com un duel entre els poderosos. Però vet aquí que sorgeixen aquests caçadors de la imatge que penetren a la jungla dels esdeveniments i ens porten la presa d'una gesticulació, d'un fet, d'un crim, però també d'un desafiament contra els abusos dels forts. Per això sovint la imatge del repòrter té una certa semblança a la figura del guerriller que marxava a la lluita ben carregat de llances i ballestes, amb un propi que li seguia les passes, carregat també i disposat a suministrar-li les armes preparades quan calgués. Els grans reporters avui ens fan pensar en els antics batalladors.

Això sí, res no us faria pensar, veient, per casualitat, la Pilar Aymerich, que us trobeu enfront d'un agressiu caçador d'imatges. Si per atzar la veiessiu preparar la càmera, més aviat creurieu que fa un treball meticulós de laboratori per captar l'àtom més quintaessenciat en el moment d'esberlar-se. Es després, quan les fotografies que ha fet la Pilar Aymerich ja son, negre sobre blanc, una realitat inconfusible que us adoneu que us havieu equivocat. La Pilar Aymerich no entra galopant des de fora per captar el moment tràgic d'una manifestació, d'un aldarull, d'una espontània protesta de carrer. La Pilar Aymerich en primer lloc es fa un element més de la manifestació, de l'aldarull, es troba per casualitat al bell mig de la protesta, i com qui res, amb el gest discret que les dames dels anys trenta feien per treure la polvorera del porta-monedes, ella treu la càmera, i zas!, vet aquí el document.

Aquí teniu la història. Documents extrets de l'interior del mateix document, simple realitat per qui vulgui interpretar-la. Es clar que la Pilar Aymerich no presenta una realitat amorfa, ella ja ha fet la seva elecció, ella ja ha fet el seu judici. L'espectador només ha de fer que entendre el que se li diu, car se li donen prou elements per l'entesa.

Només des de dins de la protesta, Pilar Aymerich ha pogut arrencar aquests clams de protesta.

Maria Aurèlia Capmany